

(Conc. Aquisgr. 819.)

silium episcopi sui — vel si episcopus absens fuerit, per consilium aliorum religiosorum sacerdotum — suorumque parentum atque propinquorum id, quod eligere debet, eligat.

Interim vero, dum deliberet quid agere debeat, sub vestra tuitione^b consistat, ne a quaquam rapi pręsumatur.

(8.)³ De viduis placet omnibus, ut ab episcopis instruantur, qualiter secundum apostolicam auctoritatem⁵ conversari debeant.

(Cap. eccl. 819.)

episcopi sui — vel si episcopus absens fuerit, consilio aliorum religiosorum sacerdotum — suorumque parentum atque amicorum id, quod eligere debent, eligant.

Et¹ quia a sacro conventu rogati, ut . . . feminae, quae viros amittebant, nostra auctoritate, donec deliberent quid agant, tuerentur, specialiter pro his capitula fieri et legis mundanae capitulis inserenda decrevimus.²

XXVIII.⁴ Episcopos vero . . . qualiter etiam viduas diligenter instruant; quomodo etiam secundum apostolicam auctoritatem conversari debeant, edoceant . . . diligenter admonuimus . . .

IV.

1. Die Vergleichung der Synodaldekrete mit dem Capitulare eccl. ergibt, daß von den 8 (erhaltenen) kirchlichen Vorschlägen nur einer — Kanon 1 — in vollem Umfange abgelehnt worden

Can. 7. b) constitutione L.

¹) Vgl. oben S. 22, zu Kanon 5 Absatz 3. ²) Capitula legibus addenda 819 c. 4 (MG. Capit. 1, 281), davon Satz 2 überliefert in zwei Fassungen, die eine (links) in 18 Hss., die andere (rechts) in 3 Hss.: 'De raptu viduarum. Qui viduam intra primos XXX dies viduitatis suae vel invitam vel volentem sibi copulaverit, bannum nostrum, id est LX solidos, in triplo componat.

Et si invitam eam duxit, legem suam ei componat, illam vero ulterius non adtingat.'

Ille tamen, qui eam rapuit, habere non permittitur' (also auch dann, wenn die Witwe eingewilligt hat).

³) Siehe S. 23 N. 1. ⁴) = Anseg. 1, 103; Ben. Lev. 1, 229. ⁵) 1. Tim. 5, 9 ff.